

(19. 1.)

VERSLAG.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 91
der Zitting 1891—1892.)

De Commissie van Voorbereiding heeft het Verslag van het onderzoek der bovengenoemde rekening in de afdelingen ingevolge art. 41 van het Reglement van Orde, door tusschenkomst van den Voorzitter der Kamer, op 25 Maart 1892 aan de Regeering medegedeeld, die daarop onder dagteekening van 9 Mei jl. eene Nota heeft ingezonden, ter beantwoording van het Verslag. Verslag en antwoord zijn hieronder afgedrukt; het laatste met kortere regels.

1°. Blijkens het Verslag van de Algemeene Rekenkamer in Indië — pag. 5 — werden uit Nederland voor de betrekking van vice-commandeur voor het vak van scheepsbouw bij een der marine-etablissemten drie personen uitgezonden, die na hunne aanstelling bleken voor hun werk geheel ongeschikt te zijn.

Daar van hunne diensten ook op geene andere wijze partij viel te trekken, werden zij eervol uit 's lands dienst ontslagen, hebbende de financieele gevolgen dezer mislukte uitzending f 5387,50 bedragen.

Men wenschte te weten wat van Regeeringswege is vericht om eene herhaling van dergelijke geldverspilling te voorkomen.

De gratificatie voor uitrusting en het traktement zijn eenigszins verhoogd, waardoor de keuze van personen ruimer werd. De vroegere voorwaarden en vooruitzichten schenen werkelijk bekwaame ambachtslieden niet te kunnen bewegen om zich voor den dienst in Nederlandsch-Indië te verbinden.

2°. Op pag. 3 van het Verslag der Algemeene Rekenkamer in Nederland wordt een geval vermeld waarin de Kamer met succes is opgekomen tegen het afdoen eener zaak bij Kabinetsrescript in stede van bij een Koninklijk besluit.

De vraag wordt gedaan of thans zoodanige regeling is getroffen, dat de wettigheid der Koninklijke wilsopenbaringen steeds voor goed vaststaat.

Het bedoelde kabinetsrescript is gedagteekend 3 Mei 1862, alzoo vóór het tijdstip van het in werking treden der Indische comptabiliteitswet, waarbij de contróle der ontvangsten en uitgaven voor Nederlandsch-Indië aan de Algemeene Rekenkamer is opgedragen. Sedert 1867 is in dergelijke gevallen eene beslissing genomen bij Koninklijk besluit.

In Uitgaven I, onder art. 28, c, d en e, en art. 86, g, worden verschillende *gratificatiën* vermeld, omtrent wier reden van bestaan men gaarne was ingelicht.

Tot toelichting van de hierbedoelde gratificatiën dient het volgende:

Art. 28, c. Gratificatie aan vrouwe W. VAN ROSSEM, weduwe van dr. G. J. MULDER, in leven hoogleeraar aan de Hoogeschool te Utrecht en adviseur van het

Departement van Koloniën f 1000. Deze gratificatie is toegekend met het oog op de uitstekende diensten welke wijlen haar echtgenoot zoo lang in het belang der koloniën heeft bewezen door zijne adviezen in zaken van landbouwkundigen en scheikundigen aard, door zijne bemoeiingen met de keuring van opium en door de leiding welke hij gaf aan de studiën der pharmaceuten voor den Indischen dienst;

d. Gratificatie aan vrouwe I. A. T. FROMM, weduwe van den gepensionneerden kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indië A. W. CONSTANT f 420. De gepensionnaerde kapitein CONSTANT, die op 11 September 1880 in het ziekenhuis te Rotterdam ter verpleging werd opgenomen wegens ziekte en verlamming welke hij door den velddienst en in den oorlog tegen Atjeh had gekregen, overleed in dat gesticht op den 28sten Januari 1881, nalatende eene weduwe met zeven kinderen, wier pensioen en onderstand niet meer dan ruim f 1100 's jaars bedroeg. Uit aanmerking van hare hulpbehoevende omstandigheden zijn de kosten van verpleging van haren echtgenoot aan de weduwe vergoed door de toekenning der bovengenoemde gratificatie.

e. Gratificatie aan vrouwe M. M. I. HAUFF, weduwe van den gewezen 2de luitenant van het leger in Nederlandsch-Indië F. C. HARTMANN f 94. De genoemde officier was in 1841 op zijn verzoek bij het Luxemburgsch-Limburgsch-contingent overgeplaatst, en bij de overplaatsing was hem toegezegd dat hij Indisch pensioen zou ontvangen bij het verlaten van den dienst. Dientengevolge werd hij in 1868 in het genot van Indisch pensioen gesteld en van dit pensioen werd overeenkomstig het reglement op het Indisch militair weduwen- en weezenfonds tot aan zijn overlijden f 94 ingehouden. Zijne weduwe had echter geen recht op beënting uit dat fonds, omdat hij bij het Nederlandsche leger was overgeplaatst. Haar verzoek om beënting uit dat fonds te ontvangen moest dus worden afgewezen, doch om haar eenigszins te gemoet te komen, is haar het genoemde bedrag van f 94 als gratificatie toegekend.

Art. 86, g. Gratificatie aan vrouwe P. H. J. G. VAN DER JAGT, weduwe van den gepensionneerden dirigeerenden officier van gezondheid der 1ste klasse van het leger in Nederlandsch-Indië G. J. VAN THIENEN, tot bestrijding der kosten van overtocht naar Indië van twee kinderen van wijlen den kapitein-kwartiermeester van het Indische leger C. VAN THIENEN f 1050. Aan de genoemde weduwe was in April 1878 eene gratificatie van f 2600 verleend tot bestrijding der kosten van overvoer naar Indië (per zeilschip) voor haar en hare vier kinderen, waaronder drie blindgeborenen. Deze gelden zijn echter onuitbetaald gebleven, omdat mevrouw VAN THIENEN later afzag van haar voornemen om met haar gezin naar Indië terug te keeren. Sedert kwamen mede te haren laste twee natuurlijke kinderen bij eene javaansche vrouw verwekt door haren stiefzoon, den kapitein-kwartiermeester van het Indische leger C. VAN THIENEN, die deze, na in het huwelijk te zijn getreden toen hij van verlof naar Indië terugkeerde, bij zijne stiefmoeder achterliet tegen vergoeding van kostgeld. Toen die vergoeding bij den dood des vaders ophield en diens weduwe zich het lot der kinderen niet aantrok, kon mevrouw VAN THIENEN hun het verblijf te haren huize niet meedoogenloos ontzeggen en zag zij zich zedelijk verplicht voor hunne toekomst zorg te dragen. Op haar verzoek is haar toen eene gratificatie toegekend van f 1050, tot bestrijding der kosten van overvoer der kinderen naar Indië, ten einde ze aldaar in eene weezeninrichting te doen opnemen.

HOOFDSTUK II.

Uitgaven.

Afd. I, onderafd. 5, art. 10.

Waarom dit artikel niet met f 341,57, in stede van met

f 310 uit de onvoorziene uitgaven, waarop nog 1190 zijn overgeschoten, aangevuld?

Bij welke wet heeft de regeling der overschrijding met f 31,57 plaats gevonden?

Bij het doen van het voorstel tot aanvulling van het tekort op art. 10 uit den post voor onvoorziene uitgaven werd op een hooger bedrag tegoedschrijving wegens contraposten gerekend dan later werkelijk is noodig gebleken.

De regeling der overschrijding met f 31,57 is nog niet geschied. Zij wordt verondersteld plaats te hebben bij de wettelijke vaststelling van het slot der rekening, waardoor tevens in dergelijke onregelmatigheden wordt berust. Aan het slot der Memorie van Toelichting is aangeteekend dat het gezamenlijk bedrag der overschrijdingen f 250 832,02 beloopt.

De Commissie van Voorbereiding is van oordeel, dat door de mededeeling van het bovenstaande de openbare beraadslaging over het wetsontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld den 25sten Mei 1893.

BOOL.

LUCASSE.

PIJNACKER HORDIJK. (1)

(1) De overige leden der Commissie waren de heeren LEVYSSOHN NORMAN en VAN NUNEN. Bij de vaststelling van het Verslag was de eerste overleden en had de tweede opgehouden lid der Kamer te zijn.